

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๑๑๒๑/๕๙๓๓

ปก. 358
วันที่ 24 ก.ย 61
เวลา 13.30 น.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส29056
วันที่ : ๑6185/61
วันที่ : 24 ก.ย. 61 เวลา : 13:12

สำนักงานคณะกรรมการ
พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๙๖๒ ถนนกรุงเกษม กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

๒๕ กันยายน ๒๕๖๑

เรื่อง ผลการประชุมระดับรัฐมนตรีกรอบความร่วมมือลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่น ด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ครั้งที่ ๑๐

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. แถลงข่าวร่วม (Joint Media Statement) การประชุมระดับรัฐมนตรีกรอบความร่วมมือ
ลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่นด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ครั้งที่ ๑๐

ด้วย สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ขอเสนอเรื่อง ผลการประชุมระดับรัฐมนตรีกรอบความร่วมมือลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่น ด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ครั้งที่ ๑๐ (the 10th Mekong-Japan Economic Ministers Meeting) ในวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๑ ณ โรงแรมแชงกรี-ลา สาธารณรัฐสิงคโปร์ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

สำนักงานฯ ขอเสนอเรื่องดังกล่าว โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เรื่องที่เสนอดังกล่าวนี้น่าจะเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย

๒. เรื่องเดิม

มติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๑ รับทราบและเห็นชอบร่างแถลงข่าวร่วม การประชุมระดับรัฐมนตรีกรอบความร่วมมือลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่นด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ครั้งที่ ๑๐ (Joint Media Statement) ทั้งนี้ หากมีความจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนร่างแถลงข่าวร่วมฯ ในส่วนที่ไม่ใช่สาระสำคัญ และไม่ขัดกับหลักการที่คณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบไว้ ให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติดำเนินการได้โดยให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบภายหลัง พร้อมทั้งชี้แจงเหตุผลและประโยชน์ที่ประเทศไทยได้รับจากการปรับเปลี่ยนดังกล่าวด้วย

๓. การประชุมระดับรัฐมนตรีกรอบความร่วมมือลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่น ด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ครั้งที่ ๑๐ ในวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๑ ระหว่างเวลา ๐๘.๐๐-๐๙.๐๐ น. ณ โรงแรมแชงกรี-ลา สาธารณรัฐสิงคโปร์

๓.๑ ภาพรวมการประชุม วัตถุประสงค์ คือ เพื่อรับทราบและแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินโครงการต่าง ๆ ภายใต้วิสัยทัศน์การพัฒนาอุตสาหกรรมในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง (Mekong Industrial Development Vision: MIDV) ปี ๒๕๕๙-๒๕๖๓ และนำเสนอแนวความคิดการจัดทำร่างวิสัยทัศน์ MIDV ภายหลังปี ๒๕๖๓ (MIDV 2.0) โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวางแผนและการคลัง (นายชวน หลีกภัย) และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ การค้าและอุตสาหกรรม (นายอิทธิพร ชื่นชอบ) ญี่ปุ่น เป็นประธานการประชุม ร่วมด้วยรัฐมนตรีจากประเทศอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ได้แก่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวง

/คมนาคม...

คมนาคม (นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมและการค้า (นางเฉลิมมะณี พนเสนา) สปป.ลาว รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงวางแผนและการลงทุน (นายสี กวง หมั่น) เวียดนาม ปลัดกระทรวงพาณิชย์ (นายชุก โขเพียก) กัมพูชา และเลขาธิการอาเซียน (ดาโต๊ะ ลิม จ็อค ฮอย) ผู้แทนทั้งจากภาครัฐและเอกชนประเทศอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง และผู้แทนหุ้นส่วนการพัฒนา รวมมากกว่า ๕๐ คน เข้าร่วมการประชุม

๓.๒ สารสำคัญของการประชุม

๓.๒.๑ ความก้าวหน้าการดำเนินงานภายใต้ ๓ เสาหลักของวิสัยทัศน์ MIDV และแผนปฏิบัติการ (Work Programme) ประกอบด้วย ๑) ความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยสนับสนุนให้ประเทศลุ่มแม่น้ำโขงเข้าร่วมในห่วงโซ่มูลค่าอุตสาหกรรมอาหารของภูมิภาคและโลกผ่านโครงการห่วงโซ่มูลค่าอุตสาหกรรมอาหารและการประชุมเชิงนโยบายเพื่อดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ โดยได้จัดงานสัมมนากว่า ๓๐ ครั้งร่วมกับองค์การส่งเสริมการค้าต่างประเทศของญี่ปุ่น (JETRO) และศูนย์อาเซียน-ญี่ปุ่น และส่งเสริมเครือข่ายเพื่อสร้างนวัตกรรม รวมทั้งส่งเสริมการจับคู่ทางธุรกิจ ๒) การสร้างความมั่นคงต่อโครงสร้างอุตสาหกรรมที่ก้าวหน้าขึ้น เน้นสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา และการจัดการทรัพยากรสินทางปัญญา โดยการฝึกอบรมให้เจ้าหน้าที่ของประเทศอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงและจัดส่งผู้เชี่ยวชาญญี่ปุ่นไปประจำการ และการจัดสัมมนาในหัวข้อการเข้าถึงแหล่งเงินของ SMEs และ ๓) การเสริมสร้างขีดความสามารถของโครงสร้างพื้นฐานที่สนับสนุนห่วงโซ่มูลค่าในอนุภูมิภาค เน้นสนับสนุนการปรับปรุงทางหลวงหมายเลข ๑ ในสปป.ลาว และทางหลวงหมายเลข ๙ ในกัมพูชา และการดำเนินงานในระยะแรกเริ่ม (Early Harvest) ภายใต้ความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาค (Cross Border Transport Facilitation Agreement: CBTA) ส่งเสริมการปฏิบัติ และส่งเสริมความร่วมมือด้านศุลกากรโดยได้จัดตั้งระบบศุลกากรอัตโนมัติในเวียดนาม (Vietnam Automated Customs Clearance System: VNACCS) และระบบศุลกากรคลังสินค้าอัตโนมัติในเมียนมา (Myanmar Automated Cargo Clearance System: MACCS) แล้วเสร็จ รวมทั้งส่งเสริมความร่วมมือด้านพลังงาน สิ่งแวดล้อม และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

นอกจากนี้ ยังได้นำเสนอความก้าวหน้าการดำเนินงานภายใต้แนวคิดการพัฒนาอุตสาหกรรมในลุ่มแม่น้ำโขงอย่างเชื่อมโยง (Connected Mekong Industrial Development) ทั้ง ๓ ด้าน ได้แก่ ๑) ด้านอุตสาหกรรม โดยมุ่งขยายห่วงโซ่มูลค่าในอนุภูมิภาคอย่างครอบคลุมโดยนำใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น Internet of Things (IoT) ๒) ด้านโลจิสติกส์ โดยส่งเสริมการลงทุนเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่มีคุณภาพและการปรับปรุงกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหาคอขวดของโลจิสติกส์ และ ๓) ด้านพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยเน้นการพัฒนาขีดความสามารถของ SMEs ในการใช้พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์เพื่อเจาะตลาดในห่วงโซ่มูลค่าโลก ทั้งนี้ แนวคิดการพัฒนาอุตสาหกรรมในลุ่มแม่น้ำโขงอย่างเชื่อมโยงมุ่งให้ภาครัฐและเอกชนร่วมมือกันเร่งรัดและผลักดันการดำเนินงานให้มีความก้าวหน้าตามผลของการประเมินตามหลักการ Plan Do Check Act (PDCA) เพื่ออนุวัติการวิสัยทัศน์ MIDV โดยมีเป้าหมายการเพิ่มผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ของอนุภูมิภาคเป็น ๒๐,๐๐๐ ล้านเหรียญ สรอ. ภายในปี ๒๕๖๓

๓.๒.๒ ผลการประชุมร่วมระหว่างรัฐมนตรีและภาคเอกชนรอบความร่วมมือลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่นด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ครั้งที่ ๑๑ รัฐมนตรีได้เน้นย้ำความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนเพื่อยกระดับ และขยายความเชื่อมโยงโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพ โดยเฉพาะเส้นทางถนนที่ขาดหายตามแนวระเบียงเศรษฐกิจ เร่งดำเนินการตามความตกลง CBTA เร่งปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลเพื่อส่งเสริมนวัตกรรมและการตลาดดิจิทัล การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยเฉพาะทักษะแรงงานในสาขาที่มีความต้องการสูง การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของกลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) และสนับสนุนธุรกิจที่เริ่มต้นและเติบโตแบบก้าวกระโดด (Startups) ให้สามารถเติบโตอย่างยั่งยืน และควรเร่งบูรณาการความร่วมมือกับแผนงานความร่วมมืออื่น อาทิ ASEAN ACMECS และ IMT-GT

๓.๒.๓ แนวคิดการร่างวิสัยทัศน์การพัฒนาอุตสาหกรรมในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ภายหลังปี ๒๕๖๓ (MIDV 2.0) ซึ่งจะดำเนินการในช่วงปี ๒๕๖๔-๒๕๖๘ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาความเชื่อมโยง ๓ ด้าน ได้แก่ ๑) ความเชื่อมโยงด้านอุตสาหกรรม โดยบูรณาการภาคอุตสาหกรรมที่ก้าวหน้าต่าง ๆ เพิ่มการลงทุนในภาคการผลิตและบริการ พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และจับคู่ธุรกิจญี่ปุ่นและธุรกิจท้องถิ่น ๒) ความเชื่อมโยงด้านโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพ โดยเร่งก่อสร้างส่วนที่ขาดหายและปรับปรุงขยายในส่วนที่เป็นคอขวด โดยเฉพาะตามแนวระเบียงเศรษฐกิจ EWEC และ SEC มุ่งขยายโครงสร้างพื้นฐานด้านไฟฟ้าและพลังงาน และสนับสนุนหลักการความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน (PPP) และ ๓) ความเชื่อมโยงด้านกฎระเบียบ โดยมุ่งปฏิบัติตามความตกลง CBTA ณ จุดผ่านแดนต่าง ๆ ลดขั้นตอนกระบวนการนำเข้า-ส่งออก เสริมสร้างศักยภาพของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้านศุลกากร และสนับสนุนพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์เพื่อบูรณาการระบบเศรษฐกิจของภูมิภาค

๓.๒.๔ ความเห็นผู้แทนภาคเอกชน

๑) ผู้แทนภาคเอกชนญี่ปุ่น คือ รองประธานกรรมการ Itochu Corporation (นายโยชิชิ โคบายาชิ) แสดงความยินดีในความร่วมมือเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมใหม่ในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงซึ่งถือเป็นพื้นที่ยุทธศาสตร์ของญี่ปุ่น และนำเสนอความคาดหวังของภาคเอกชนญี่ปุ่น ดังนี้ ๑) ความร่วมมือเพื่อพัฒนาความเชื่อมโยงคมนาคมขนส่งในทุกรูปแบบเพื่อเติมเต็มส่วนที่ขาดหาย ๒) เร่งการดำเนินงานภายใต้ความตกลง CBTA 3) ส่งเสริมการปฏิบัติในเร็ววัน ๓) มุ่งยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของ SMEs ๔) สนับสนุนการจับคู่ทางธุรกิจ และ ๕) ร่วมปรับปรุงมาตรการเพื่อสนับสนุนการดำเนินธุรกิจและเสริมสร้างบรรยากาศการดำเนินธุรกิจที่ดีในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง

๒) ผู้แทนภาคเอกชนอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง คือ รองประธานกรรมการหอการค้าไทย (นายไพรัช บุรุษยศิริ) เห็นว่าการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในภาคอุตสาหกรรมเป็นหัวใจสำคัญในการดำเนินงานตามวิสัยทัศน์ MIDV เพื่อมุ่งสู่เป้าหมายตามที่ได้ตั้งไว้ การดำเนินงานร่วมกันในอนาคตควรมีดังนี้ ๑) ยกกระดับอุตสาหกรรมโดยการใช้เทคโนโลยี และเร่งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีเพื่อรองรับเศรษฐกิจดิจิทัล มุ่งเน้นการส่งเสริมพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ และการตลาดออนไลน์ โดยเฉพาะกลุ่ม SMEs และธุรกิจ Start-up ๒) ร่วมมือพัฒนาเมืองอัจฉริยะ (Smart City) ในเชิงการแก้ไขปัญหาการจราจรในเมือง การใช้พลังงานอย่างคุ้มค่า รวมทั้งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของเมือง ๓) ควรพัฒนาและขยายความเชื่อมโยงในทุกรูปแบบโดยเฉพาะตามแนวระเบียงเศรษฐกิจ เพื่อให้สามารถเป็นส่วนหนึ่งของห่วงโซ่มูลค่าโลก รวมทั้งเร่งการดำเนินงานภายใต้ความตกลง CBTA 4) ส่งเสริมการปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ๕) ควรพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและบริการเพื่อรองรับพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ และระบบบริการอิเล็กทรอนิกส์ (e-Platform) ต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างสภาพแวดล้อมทางธุรกิจแบบครบวงจร (Ecosystem) ให้แก่ผู้ประกอบการ และกลุ่มวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย (MSMEs) สามารถเข้าถึงห่วงโซ่อุปทานของโลกมากยิ่งขึ้น และ ๕) เร่งบูรณาการกรอบความร่วมมืออนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่น ด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม (MJ-CI) กับแผนงานความร่วมมืออื่น อาทิ ASEAN ACMECS และ IMT-GT

๓.๓ รัฐมนตรีประเทศลุ่มแม่น้ำโขงให้ความเห็นชอบต่อแถลงข่าวร่วมการประชุมระดับรัฐมนตรีกรอบความร่วมมือลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่นด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ครั้งที่ ๑๐ (Joint Media Statement) ทั้งนี้ มีประเด็นปรับปรุงเพิ่มเติมเล็กน้อยจากร่างแถลงข่าวร่วมที่คณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบเมื่อวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๖๑ ดังนี้

๓.๓.๑ ข้อ ๑ ปรับปรุงข้อความจาก “...โดยมีนายอุ โซ วิน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการวางแผนและการคลังของเมียนมา และนายอิโรชิเกะ เซโกะ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจการค้าและอุตสาหกรรมของญี่ปุ่น เป็นประธานการประชุม...” ปรับปรุงข้อความเป็น “...โดยมีนายซอ วิน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการวางแผนและการคลังของเมียนมา และนายอิโรชิเกะ เซโกะ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ การค้าและอุตสาหกรรมของญี่ปุ่น ร่วมเป็นประธานการประชุม...

๓.๓.๒ ข้อ ๒ ปรับปรุงข้อความจาก “...จำนวนสมาชิกหอการค้าญี่ปุ่นที่เพิ่มขึ้นจาก ๔,๑๑๘ บริษัท เป็น ๔,๒๒๘ บริษัท...” ปรับปรุงข้อความเป็น “...จำนวนสมาชิกหอการค้าญี่ปุ่นที่เพิ่มขึ้นจาก ๑๑๐ บริษัท เป็น ๔,๒๘๘ บริษัท จากเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๐ ถึงเดือนมิถุนายน ๒๕๖๑...”

๓.๓.๓ ข้อ ๓ ข้อย่อย a ปรับปรุงข้อความจาก “...และส่งเสริมความเชื่อมโยงระหว่างประชาชนผ่านการจับคู่ทางธุรกิจ อาทิ ผู้ประกอบการรุ่นใหม่ เป็นต้น...” ปรับปรุงข้อความเป็น “...และส่งเสริมความเชื่อมโยงระหว่างประชาชนผ่านการจับคู่ทางธุรกิจ สำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ผู้ประกอบการรุ่นใหม่ และธุรกิจที่เริ่มต้นและเติบโตแบบก้าวกระโดด (Startups)...”

๓.๓.๔ ข้อ ๔ ปรับปรุงข้อความจาก “...นอกจากนี้ ยังรับทราบถึงความจำเป็นที่ประเทศอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงต้องเร่งพัฒนาอุตสาหกรรมในอนุภูมิภาค โดยอาศัยการสนับสนุนจากญี่ปุ่น และความจำเป็นที่ต้องตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่อนุภูมิภาคกำลังเผชิญ อาทิ เศรษฐกิจดิจิทัล ปัญหาสังคม และอื่น ๆ...” ปรับปรุงข้อความเป็น “...นอกจากนี้ ยังรับทราบถึงความพยายามจากประเทศอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง โดยการสนับสนุนจากญี่ปุ่น ในความจำเป็นที่ต้องเร่งพัฒนาอุตสาหกรรมในอนุภูมิภาค โดยเฉพาะเพื่อตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่ออนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง อาทิ เศรษฐกิจดิจิทัล ปัญหาสังคม และอื่น ๆ...”

๓.๓.๕ ข้อ ๕ ปรับปรุงข้อความจาก “...รัฐมนตรีรับทราบถึงความสำคัญของวิสัยทัศน์การพัฒนาอุตสาหกรรมในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ๒.๐ หรือ MIDV 2.0 อันเป็นวิสัยทัศน์ภายหลังจากปี ๒๕๖๓ ที่จะพัฒนาอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงต่อไป โดยรัฐมนตรีได้สนับสนุนทิศทาง “การเชื่อมโยงอุตสาหกรรม” “การเชื่อมโยงทางกายภาพ” และ “การเชื่อมโยงกฎระเบียบ” รวมถึงสนับสนุนมาตรการดำเนินงานในระยะแรก เพื่อเป็นแนวทางในอนาคต แก่กรอบความร่วมมือลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่น ผ่านความร่วมมือของรัฐบาลและภาคอุตสาหกรรม เนื่องจากกรอบระยะเวลาของวิสัยทัศน์ MIDV จะสิ้นสุดลงในปี ๒๕๖๓ รัฐมนตรีจึงสนับสนุนการพัฒนาร่างวิสัยทัศน์ MIDV 2.0 และมอบหมายให้คณะทำงานการพัฒนาแนวระเบียนตะวันตก-ตะวันออก ภายใต้คณะกรรมการความร่วมมือทางเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมอาเซียนและญี่ปุ่น (AEM-METI Economic and Industrial Cooperation Committee’s West-East Corridor Development Working Group: AMEICC WEC-WG) เป็นผู้จัดทำร่างวิสัยทัศน์ MIDV 2.0 เพื่อนำเสนอในการประชุมระดับรัฐมนตรีกรอบความร่วมมือลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่นด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ครั้งที่ ๑๑ ต่อไป...” ปรับปรุงข้อความเป็น “...รัฐมนตรีต่างเห็นพ้องถึงการพัฒนาวิสัยทัศน์ MIDV ซึ่งประกอบด้วย ๓ เสาการพัฒนา คือ ๑) การเชื่อมโยงอุตสาหกรรม ๒) การเชื่อมโยงทางกายภาพ และ ๓) การเชื่อมโยงกฎระเบียบ ซึ่งจะสะท้อนถึงการเปลี่ยนแปลงในกรณีแวดล้อมต่าง ๆ ซึ่งมีความจำเป็นอย่างยิ่ง รวมถึงสนับสนุนมาตรการดำเนินงานในระยะแรก เพื่อแก้ไขข้อติดขัดที่มีอยู่ ในการนี้ รัฐมนตรีได้มอบหมายเจ้าหน้าที่ให้จัดการประชุมหารือระหว่างภาครัฐและเอกชนในประเทศลุ่มแม่น้ำโขงเพื่อให้ข้อคิดเห็นต่อการร่างวิสัยทัศน์ MIDV ในระยะต่อไป (MIDV 2.0) และต่อมาตรการดำเนินงานในระยะแรก และรัฐมนตรีได้มอบหมายให้คณะทำงานการพัฒนาแนวระเบียนตะวันตก-ตะวันออก ภายใต้คณะกรรมการความร่วมมือทางเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมอาเซียนและญี่ปุ่น (AEM-METI Economic and Industrial Cooperation Committee’s West-East Corridor Development Working Group: AMEICC WEC-WG) เป็นผู้จัดทำร่างวิสัยทัศน์ MIDV 2.0 เพื่อนำเสนอในการประชุมระดับรัฐมนตรีกรอบความร่วมมือลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่นด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ครั้งที่ ๑๑ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป และรัฐมนตรีต่างเห็นพ้องต่อความพยายามดังกล่าวในอันที่จะร่วมพัฒนาวิสัยทัศน์ MIDV 2.0 เพื่อให้สามารถนำเสนอต่อผู้นำประเทศในการประชุมสุดยอดผู้นำลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่นครั้งที่ ๑๐ ต่อไป...”

๓.๔ รัฐมนตรีประเทศลุ่มแม่น้ำโขงให้ความเห็นในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

๓.๔.๑ ปลัดกระทรวงพาณิชย์ (นายชก โชเพียก) กัมพูชา ขอบคุณรัฐบาลญี่ปุ่นและรัฐบาลไทยที่ร่วมพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการขนส่งในลุ่มแม่น้ำโขงโดยเฉพาะตามแนวระเบียงเศรษฐกิจ SEC อาทิ การพัฒนาถนนหมายเลข ๔๗ ในกัมพูชา เชื่อมโยงไทย-กัมพูชา-เวียดนาม การปรับปรุงทางหลวงพนมเปญ-สีหนุวิลล์ และไทยและกัมพูชาควรร่วมกันดำเนินงานตามบันทึกความเข้าใจในการเริ่มใช้ความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง (IICBTA) ณ จุดผ่านแดนอรัญประเทศ-ปอยเปตให้มีผลในทางปฏิบัติ ในการอำนวยความสะดวกการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการ ไทยและกัมพูชาได้ร่วมลงนามอนุสัญญาภาษีซ้อนแล้ว ทั้งสองฝ่ายควรเร่งการเจรจาในเรื่องสินค้าระหว่างทาง (Goods in Transit) ให้บรรลุผลโดยเร็ว นอกจากนี้ การเข้าสู่ยุคเศรษฐกิจดิจิทัลจะพัฒนาศักยภาพของ SMEs และ Startups โดยการจัดตั้ง Startups Center ซึ่งถือเป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในภาค SMEs และบ่มเพาะ Startups

๓.๔.๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมและพาณิชย์ (นางเขมมะนี พนเสนา) สปป.ลาว เห็นว่าทิศทางการพัฒนาตามวิสัยทัศน์การพัฒนาอุตสาหกรรมในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ ๘ (๒๕๕๙-๒๕๖๓) และแผนพัฒนาอุตสาหกรรมระยะ ๕ ปีของสปป.ลาว รวมทั้งตระหนักถึงความสำคัญของความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในลุ่มแม่น้ำโขง นอกจากนี้ สนับสนุนข้อเสนอหลัก ๓ ประการ ได้แก่ ๑) พัฒนาวิสัยทัศน์ MIDV 2.0 ๒) จัดการประชุมหารือระหว่างภาครัฐและเอกชนรายประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงเพื่อร่างวิสัยทัศน์การพัฒนา MIDV 2.0 และ ๓) จัดทำมาตรการดำเนินงานในระยะแรกเพื่อแก้ไขอุปสรรคต่อการพัฒนาวิสัยทัศน์ MIDV 2.0 ซึ่งจะช่วยกำหนดแนวทางในอนาคตของกรอบความร่วมมือลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่นต่อไป

๓.๔.๓ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวางแผนและการคลัง (นายซอ วิน) เมียนมา เห็นว่าการใช้ระบบศุลกากรคลังสินค้าอัตโนมัติในเมียนมา และระบบการชำระเงินที่มีผลสมบูรณ์ทันที (Real Time Gross Settlement System: RTGS) มีความก้าวหน้าเป็นที่น่าสนใจ การพัฒนาการเชื่อมโยงทางกายภาพและการเชื่อมโยงกฎระเบียบ ควรมีการบังคับใช้กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจโลกที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา และสนับสนุนการพัฒนาภายใต้วิสัยทัศน์ MIDV 2.0 เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจระหว่างอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่น ต่อไป

๓.๔.๔ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม (นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ) ๑) การดำเนินงานตามวิสัยทัศน์ MIDV ในระยะต่อไป (MIDV 2.0) จะได้รับผลกระทบจากแนวโน้มที่จะพลิกโฉมการเปลี่ยนแปลงของโลก (Megatrends) คือ เทคโนโลยีที่สร้างความพลิกผัน (Disruptive Technology) ซึ่งจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อความร่วมมือลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่นในอนาคต โดยเห็นว่าเป็นสามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาความเชื่อมโยงอุตสาหกรรมคือ การนำใช้อินเทอร์เน็ตในทุกสิ่ง (Internet of Things: IoTs) และอุปกรณ์ดิจิทัลต่าง ๆ เพื่อเพิ่มมูลค่าการผลิตในอุตสาหกรรมอาหารและอุตสาหกรรมการผลิตอื่น ๆ จึงขอให้ญี่ปุ่นช่วยถ่ายทอดเทคโนโลยีและเป็นผู้แนะนำแนวทางในการนำ IoTs และอุปกรณ์ดิจิทัลต่าง ๆ เพื่อขยายและสนับสนุนความเชื่อมโยงด้านอุตสาหกรรมระหว่างไทยและญี่ปุ่น โดยเฉพาะอุตสาหกรรมแห่งอนาคต (New S-Curve) ๒) ไทยพร้อมให้การสนับสนุนการพัฒนาความเชื่อมโยงทางกายภาพในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง เพื่อเสริมสร้างความแข็งแกร่งการเชื่อมต่อห่วงโซ่มูลค่า อันก่อให้เกิดประโยชน์ต่อทุกฝ่าย และไม่ทิ้งใครไว้เบื้องหลัง ทั้งนี้ ไทยได้ร่วมพัฒนาความเชื่อมโยงโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพในประเทศเพื่อนบ้าน อาทิ การก่อสร้างสะพานมิตรภาพไทย-ลาว แห่งที่ ๕ และ ๖ (ข้ามแม่น้ำโขง) และสะพานมิตรภาพไทย-เมียนมา แห่งที่ ๒ (ข้ามแม่น้ำเมย) ซึ่งสามารถเชื่อมโยงการพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตามแนวชายแดน และโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) และ ๓) ในส่วนของการพัฒนาความเชื่อมโยงกฎระเบียบ ไทยสนับสนุนการดำเนินงานในระยะแรกเริ่มของความตกลง CBTA สู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม และยินดีที่ไทยและเมียนมาจะได้ร่วมลงนามในบันทึกความเข้าใจในการเริ่มใช้ความ

ตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (IICBTA) ณ จุดผ่านแดนแม่สอด-เมียวดี ภายในปีนี้ และขอให้ สปป.ลาว เร่งหาพื้นที่ควบคุมร่วมกัน (Common Control Area: CCA) บริเวณสะพานนะเขต เพื่อให้สามารถดำเนินพิธีการศุลกากรแบบเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว (Single Stop Inspection: SSI) ร่วมกับฝ่ายไทยได้ นอกจากนี้ ภาครัฐควรปรับปรุงกฎระเบียบเพื่อส่งเสริมพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ให้สามารถเชื่อมโยงกับตลาดที่ใหญ่และทันสมัย ซึ่งมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมสิ่งแวดล้อมที่ดีในการดำเนินธุรกิจดิจิทัล และเป็นการบ่มเพาะขีดความสามารถของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และธุรกิจที่เริ่มต้นและเติบโตแบบก้าวกระโดด (Startups) เพื่อให้สามารถเป็นส่วนหนึ่งของห่วงโซ่มูลค่าระดับอนุภูมิภาคและภูมิภาคได้

๓.๔.๕ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงวางแผนและการลงทุน (นายสี กว๋ หมั่น) เวียดนาม ได้เสนอให้จัดสรรการลงทุนเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่อันจะก่อให้เกิดผลลัพธ์เชิงยุทธศาสตร์ต่อการพัฒนาอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง โดยเฉพาะการเติมเต็มเส้นทางส่วนที่ขาดหายตามแนวระเบียงเศรษฐกิจ EWEK และได้เน้นย้ำเรื่องการจัดตั้งกองทุนภูมิภาคแม่น้ำโขง (Mekong Regional Fund) เพื่อเป็นแหล่งทุนสนับสนุนการดำเนินโครงการความร่วมมือต่าง ๆ และเสนอให้ยกระดับการประชุมหารือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน (Government-Industry Dialogue) เพื่อเป็นเวทีสำหรับการจับคู่ทางธุรกิจ นอกจากนี้ สนับสนุนการพัฒนาวิสัยทัศน์ MIDV 2.0 ซึ่งเน้นการพัฒนาความเชื่อมโยงด้านอุตสาหกรรม ความเชื่อมโยงด้านโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพ และความเชื่อมโยงด้านกฎระเบียบ เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจ การค้า และอุตสาหกรรมของอนุภูมิภาคแม่น้ำโขงในอนาคต

๓.๔.๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ การค้าและอุตสาหกรรม (นายอิริชเก เซโกะ) ญีปุ่น ยืนยันให้ความสำคัญกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทั้งทางกายภาพและกฎระเบียบ การพัฒนานวัตกรรม และทรัพยากรมนุษย์ในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง ซึ่งทิศทางการดำเนินงานในระยะต่อไปของวิสัยทัศน์ MIDV 2.0 นั้น จะมุ่งเน้นการพัฒนาความเชื่อมโยงทั้ง ๓ ด้านให้เชื่อมโยงกันอย่างครอบคลุมและมีส่วนส่งเสริมซึ่งกันและกัน และขอให้ร่วมกันสนับสนุนมาตรการดำเนินงานในระยะแรก เพื่อแก้ไขข้อติดขัดการดำเนินงานตามวิสัยทัศน์ MIDV 2.0 ในระยะต่อไป

๓.๔.๗ เลขาธิการอาเซียน (ดาโต๊ะ ลิม จ็อค ฮอย) เห็นว่าวิสัยทัศน์ MIDV และการร่วมจัดทำวิสัยทัศน์ MIDV 2.0 ยังจะนำประโยชน์ให้แก่ประเทศสมาชิกในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง และลดช่องว่างการพัฒนาระหว่างกัน และสอดคล้องกับแผนงานประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนระยะ ๑๐ ปี (๒๕๕๙-๒๕๖๘) (AEC Blueprint 2025) และแผนแม่บทด้วยความเชื่อมโยงอาเซียนปี ๒๕๖๘ (MPAC 2025) ทั้งนี้ การเสริมสร้างความร่วมมือในระดับอนุภูมิภาคให้แข็งแกร่งยิ่งขึ้น การจัดการและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการพัฒนาต่อไปในอนาคต

๓.๕ รัฐมนตรีประเทศกลุ่มแม่น้ำโขงรับทราบการประชุมระดับรัฐมนตรีกรอบความร่วมมืออนุภูมิภาคแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่น ด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ครั้งที่ ๑๑ กำหนดจัดขึ้นในปี ๒๕๖๒ ณ ประเทศไทย โดยเป็นการประชุมต่อเนื่องกับการประชุมระดับรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนครั้งที่ ๕๑ (the 51th ASEAN Economic Ministers' Meeting)

๔. ข้อเสนอแผนการดำเนินงานในระยะเร่งด่วนเพื่อสนับสนุนการดำเนินกรอบความร่วมมือกลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่นด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม

สำนักงานฯ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คือ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงคมนาคม กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงแรงงาน กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก กรมศุลกากร และสำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน ร่วมผลักดันให้ญี่ปุ่นถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต-เร่งพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในสาขาการผลิตที่ไทยมีความเข้มแข็ง อาทิ ยานยนต์และอิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งในกลุ่มอุตสาหกรรม S-Curve ในพื้นที่โครงการพัฒนาระเบียง

เศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) และเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตามแนวระเบียงเศรษฐกิจเพื่อเชื่อมโยงห่วงโซ่การผลิตระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้านให้เกิดผลเป็นรูปธรรม และเตรียมความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์ รวมทั้งผลักดันการดำเนินงานการอำนวยความสะดวก การคมนาคมขนส่งและการค้าในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงให้เกิดผลในทางปฏิบัติ เพื่อใช้ประโยชน์จากความเชื่อมโยงสำหรับขยายฐานการผลิตอุตสาหกรรมร่วมกับประเทศเพื่อนบ้าน และมุ่งกระจายผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจและสังคมเนื่องมาจากการพัฒนาพื้นที่ไปยังประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งมุ่งเน้นการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างนวัตกรรม และนำใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิต รวมทั้งปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาในทุกระดับเพื่อรองรับการลงทุนในอุตสาหกรรมการผลิตเพื่อเพิ่มมูลค่า

๕. ข้อเสนอของหน่วยราชการ

๕.๑ รับทราบผลการประชุมระดับรัฐมนตรีกรอบความร่วมมือลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่น ด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ครั้งที่ ๑๐ ณ สาธารณรัฐสิงคโปร์ ตามข้อ ๓

๕.๒ ให้ความเห็นชอบข้อเสนอแผนการดำเนินงานระยะเร่งด่วนเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานกรอบความร่วมมือลุ่มน้ำโขงกับญี่ปุ่นด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ตามข้อ ๔ และมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการ โดยประสานกับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายทศพร ศิริสัมพันธ์)

เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สำนักงานยุทธศาสตร์และประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๒๘๐-๔๐๘๕ ต่อ ๖๔๐๔

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๘๐๐๕

Email: sumitra@nesdb.go.th